कृत्वाऽपि पापकं कर्म्म महापातकवर्ज्जितं। रहस्यधर्म्मं श्रुत्वेमं सर्व्वपापैः प्रमुच्यते। १९९

॥ भीष्म उवाच ॥ एतद्धर्म्मरहस्यं वै देवतानां नराधिप। व्यासोद्दिष्टं मया प्रोक्तं सर्व्वदेवनमस्कृतं।
पृथिवी रत्नसम्पूर्णा ज्ञानञ्चेदमनुत्तमं। इदमेव ततः श्राव्यमिति मन्येत धर्म्मवित्।
नाश्रद्दधानाय न नास्तिकाय न नष्टधर्म्माय न निर्घृणाय। न हेतुदुष्टाय गुरुद्रुहे च नानात्मभूताय निवेद्यमेतत्।

इति श्रीमहाभारते अनुशासनपर्व्वणि आनुशासनिके पर्व्वणि देवरहस्ये चतुस्त्रिंशदधिकशततोऽध्यायः ॥ १३४ ॥

॥ युधिष्ठिर उवाच ॥ के भोज्या ब्राह्मणस्येह के भोज्याः क्षत्रियस्य ह। तथा वैश्यस्य के भोज्याः के च शूद्रस्य भारत।

॥ भीष्म उवाच ॥ ब्राह्मणा ब्राह्मणस्येह भोज्या ये चैव क्षत्रियाः। वैश्यास्त्वापि तथा भोज्या शूद्राश्च परिवर्ज्जिताः। १९०
ब्राह्मणाः क्षत्रिया वैश्या भोज्या वै क्षत्रियस्य ह। वर्ज्जनीयास्तु वै शूद्राः सर्व्वभक्ष्या विकर्म्मिणः।
वैश्यास्तु भोज्या विप्राणां क्षत्रियाणान्तथैव च। नित्याग्नयो विविक्ताश्च चातुर्म्मास्यरताश्च ये।
शूद्राणामथ यो भुङ्क्ते स भुङ्क्ते पृथिवीमलं। मलं नृणां स पिबति मलं भुङ्क्ते जनस्य च।
शूद्राणां यस्तथा भुङ्क्ते स भुङ्क्ते पृथिवीमलं। पृथिवीमलमश्नन्ति ये द्विजाः शूद्रभोजिनः।
शूद्रस्य कर्म्मनिष्ठायां विकर्म्मस्थो हि पच्यते। ब्राह्मणः क्षत्रियो वैश्यो विकर्म्मस्थश्च पच्यते। १९५
स्वाध्यायनिरता विप्रास्तथा स्वस्त्ययने नृणां। रक्षणे क्षत्रियं प्राहुर्वैश्यं पुष्ट्यर्थमेव च।
करोति कर्म्म यद्वैश्यस्तद्दद्याद्युपजीवति। कृषिगोरक्ष्यवाणिज्यमकुत्सा वैश्यकर्म्मणि।
शूद्रकर्म्म तु यः कुर्य्यादवहाय स्वकर्म्म च। स विज्ञेयो यथा शूद्रो न च भोज्यः कथञ्चन।
चिकित्सकः काण्डपृष्ठः पुराध्यक्षः पुरोहितः। सांवत्सरो वृथाध्यायी सर्व्वे ते शूद्रसम्मिताः।
शूद्रकर्म्मस्वथैतेषु यो भुङ्क्ते निरपत्रपः। अभोज्यभोजनं भुक्त्वा भयं प्राप्नोति दारुणं। १९०
कुलं वीर्य्यञ्च तेजश्च तिर्य्यग्योनित्वमेव च। स प्रयाति यथा श्वा वै निष्क्रियो धर्म्मवर्ज्जितः।
भुङ्क्ते चिकित्सकस्यान्नं तदन्नञ्च पुरीषवत्। पुंश्चल्यन्नञ्च मूत्रं स्यात् कारुकान्नञ्च शोणितं।
विद्योपजीविनोऽन्नञ्च यो भुङ्क्ते साधुसम्मतः। तदप्यन्नं यथा शौद्रं तत् साधुः परिवर्ज्जयेत्।
वचनीयस्य यो भुङ्क्ते तमाहुः शोणितं ह्रदं। पिशुनं भोजनं भुङ्क्ते ब्रह्महत्यासमं विदुः।
असत्कृतमवज्ञातं न भोक्तव्यं कदाचन। व्याधिं कुलक्षयञ्चैव क्षिप्रं प्राप्नोति ब्राह्मणः। १९९
नगरोरक्षिणो भुङ्क्ते श्वपचप्रवणो भवेत्। गोघ्ने ब्रह्महने चैव सुरापे गुरुतल्पगे।
भुक्त्वाऽन्नं जायते विप्रो रक्षसां कुलवर्द्धनः। न्यासापहारिणो भुक्त्वा कृतघ्ने क्लीववर्त्तिनि।
जायते शवरावासे मध्यदेशबहिष्कृते। अभोज्याश्चैव भोज्याश्च मया प्रोक्ता यथाविधि।
किमन्यदद्य कौन्तेय मत्तस्त्वं श्रोतुमिच्छसि।

इति श्रीमहाभारते अनुशासनपर्व्वणि आनुशासनिके पर्व्वणि भोज्याभोज्यान्नकथने पञ्चत्रिंशदधिकशततोऽध्यायः ॥ १३५ ॥

॥ युधिष्ठिर उवाच ॥ उक्तास्तु भवता भोज्यास्तथाऽभोज्यास्तु सर्व्वशः। अत्र मे प्रश्नसन्देहस्तन्मे वद पितामह। १९९
ब्राह्मणानां विशेषेण हव्यकव्यप्रतिग्रहे। नानाविधेषु भोज्येषु प्रायश्चित्तानि शंस मे।